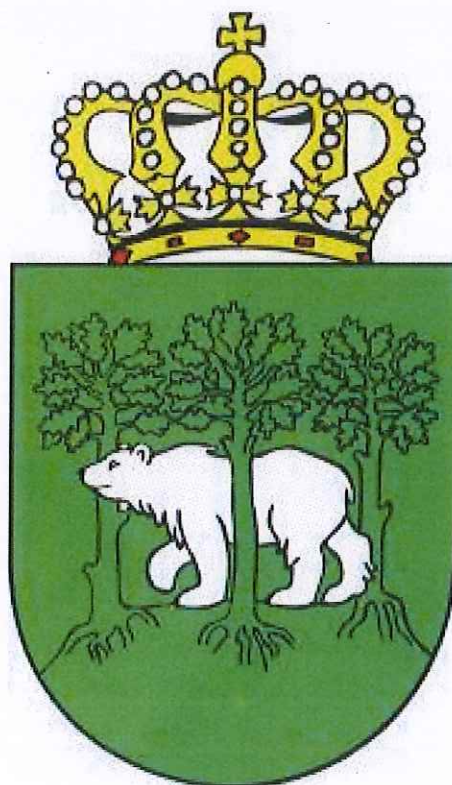


ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

Lokalnego Programu Rewitalizacji  
MIASTA CHEŁM  
na lata 2017-2023



CHEŁM-MAJ 2020

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'S' followed by a flourish.



# **Roczne sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Chełm na lata 2017-2023**

## **INFORMACJE OGÓLNE**

### **Informacje o programie:**

*Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Chełm na lata 2017-2023* został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/301/17 Rady Miasta Chełm z dnia 27 kwietnia 2017 r.

W roku ubiegłym program został zaktualizowany Uchwałą Nr XXII/203/20 Rady Miasta Chełm z dnia 25 lutego 2020 r, ze względu na wprowadzanie nowych projektów inwestycyjnych oraz zmiany dotyczące zakresu rzeczowego czy finansowego inwestycji i jego okresu realizacji.

### **Nazwa komórki organizacyjnej przygotowującej sprawozdanie:**

Departament Geodezji, Kartografii, Nieruchomości, Architektury i Budownictwa,  
Wydział architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Chełm.

### **Okres sprawozdawczy:**

Sprawozdanie obejmuje 2019 rok.

### **Źródła informacji:**

- bieżąca dokumentacja gromadzona przez Wydział,
- informacje wydziałów UM i podmiotów odpowiedzialnych za realizację projektów ujętych w „LPR”, w zakresie stanu zaawansowania realizowanych prac.

### **Rewitalizacja (od łac. re = znów + vitalis = zdolny do życia),**

czyli „przywrócenie do życia” jest pojęciem szeroko rozumianym. Oznacza kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

Głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

Niniejsze sprawozdanie jest narzędziem monitorowania realizacji Programu. Ujęte w sprawozdaniu informacje, pozwalają przedstawić stopień zaawansowania realizowanych zadań.

## Park Czytelnika

Park Czytelnika to nazwa projektu, który Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zrealizowała w 2019 roku. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków MKiDN (200 tys. zł) oraz z Fundacji LOTTO (52900 zł). Projekt zakładał stworzenie Parku Czytelnika przed budynkiem chełmskiej księżnicy poprzez zagospodarowanie terenu w ramach małej architektury. Ciekawe formy małej architektury w sposób atrakcyjny i praktyczny wpisały się w przestrzeń krajobrazu miejskiego i stanowią jego trwały element. Stworzony park będzie wykorzystywany do wielu różnorodnych przedsięwzięć organizowanych przez ChBP, m.in. Dzień Dziecka, Tydzień Bibliotek, Noc Kultury czy spotkania pasjonatów literatury w ramach działających przy ChBP Dyskusyjnych Klubów Książki.

W nowo powstałym parku pojawiły się wygodne ławki, praktyczne i efektowne siedziska na murkach, nowy parking rowerowy, a także ekonomiczne parkowe lampy solarne, które wieczorem rozświetlają teren biblioteki oraz estetyczne pojemniki na odpadki. W sezonie wiosenno-letnim park będą wypełniać także mobilne skrzynie wypełnione książkami. Przed budynkiem stanął wysoki maszt, na którym dumnie powiewa proporzec Chełmskiej Biblioteki Publicznej z logo i jej hasłem przewodnim „Czytam, bo lubię” oraz elektroniczny ekran zewnętrzny pełniący funkcję infokiosku, promującego wydarzenia kulturalne organizowane przez ChBP. Zakupiony został również serwer i komputer do zarządzania ekranem. Dopełnieniem całości jest imponujący przestrzenny napis na elewacji budynku BIBLIOTEKA podświetlany diodami LED.

Głównym założeniem przedsięwzięcia stała się potrzeba kształtowania otoczenia zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności korzystającej z szerokiej oferty kulturalnej Chełmskiej Biblioteki Publicznej. Dzięki dofinansowaniu teren otaczający bibliotekę stał się równie piękny, estetycznie zagospodarowany i maksymalnie wykorzystany, tak jak wnętrze nowoczesnego obiektu, oddanego do użytku w styczniu 2015 roku. Atrakcyjny teren przed budynkiem zapewni większe możliwości organizacyjne wielu wydarzeń (szczególnie dla dzieci i młodzieży) oraz zainspiruje do uczestnictwa dużą grupę odbiorców. Park będzie miejscem, gdzie chełmianie z przyjemnością będą spędzać czas, jednocześnie korzystając z propozycji kulturalnych. Powstanie parku pozwoli także na realizację celu, polegającego na łączeniu nowoczesnych form promocji kultury z formami tradycyjnymi. Ponadto będzie to miejsce integrujące lokalną społeczność.

Park bez wątpienia będzie wykorzystywany zarówno przez bibliotekarzy do przeprowadzania wszelkich spotkań i zajęć, jak i przez indywidualnych użytkowników lubiących lekturę na świeżym powietrzu w estetycznym otoczeniu.

„Park Czytelnika” został zrealizowany w ramach programu MKiDN – Infrastruktura kultury 2019 – zagospodarowanie terenu przed budynkiem głównym ChBP wraz zakupem wyposażenia. Całkowity koszt zadania – 252 900,00 zł, środki pochodzące z Fundacji Lotto – 52 900,00 zł, dofinansowanie z MKiDN – 200 000, 00 zł. Realizacja projektu od 10.06.2019 do 13.12.2019.

## Rewitalizacja Placu Doktora Edwarda Łuczковского wraz z zabytkowymi piwnicami w Chełmie

Miasto Chełm w grudniu 2019 r. rozpoczęło pracę nad wpisaniem projektu pn. „Rewitalizacja Placu Doktora Edwarda Łuczковского wraz z zabytkowymi piwnicami w Chełmie” do listy projektów priorytetowych dla realizacji „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r.” W kwietniu 2020 r. projekt został wpisany na listę projektów pozakonkursowych realizowanych w ramach Działania 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Obecnie przygotowywana jest dokumentacja aplikacyjna projektu.

Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje „Rewitalizację Placu Doktora Edwarda Łuczковского wraz z zabytkowymi piwnicami w Chełmie”. W ramach zadania uporządkowane i zagospodarowane zostaną zdegradowane przestrzenie publiczne centralnej części Miasta Chełm. Przebudowane zostaną wejście i wyjście z podziemi kredowych. W przebudowanym budynku wyjścia z podziemi utworzone zostanie miejsce integracji międzypokoleniowej senior cafe. W ramach prac remontowych placu zostanie przebudowana infrastruktura techniczna, zostaną wyremontowane chodniki, wymienione zostaną słupy i oprawy oświetleniowe oraz wprowadzone zostaną nowe elementy małej architektury. W ramach wprowadzenia zmian organizacji ruchu na placu zamontowane zostaną stałe elementy infrastruktury tworzące bezpieczną przestrzeń miejską wyłączoną z ruchu kołowego.

W ramach przedsięwzięcia przeprowadzone będą badania archeologiczne na placu oraz wyremontowana zostanie studnia. W ramach rozwoju i uatrakcyjnienia terenów miejskich prowadzone będą prace związane z zielenią, częściowo odtworzone zostaną dawne mury obronne oraz wykonane będą prace zabezpieczające i częściowo udostępniające zabytkowe piwnice dawnego ratusza i kamienicy starosty Węglińskiego. W ramach uporządkowania zdegradowanych przestrzeni miejskich na placu wymienione zostaną elementy informacji konsumenckiej i przywrócony zostanie krajobraz staromiejski, ponadto w sezonie zimowym na placu będzie działało lodowisko.

Uporządkowana przestrzeń miejska będzie miejscem międzypokoleniowej integracji społecznej mieszkańców.

W ramach prac porządkowych zdegradowanych przestrzeni publicznych centralnej części Miasta Chełm przebudowany zostanie również Park Miejski przy ul. Lubelskiej.

W ramach prowadzonych prac przebudowane zostaną ścieżki parkowe oraz ciągi pieszo-rowerowe, wyremontowane zostaną schody z podjazdami umożliwiającymi dostęp osobom z niepełnosprawnością ruchową. W ramach prac zagospodarowania terenu parku prowadzone będą zabiegi pielęgnacyjne istniejącego drzewostanu oraz wykonane będą nowe nasadzenia drzew i roślin.

Wymienione zostaną słupy i oprawy oświetleniowe, ustawione zostaną elementy małej architektury oraz zamontowane będą elementy systemu wizyjnego.

Ponadto przebudowany zostanie plac zabaw oraz powstanie pawilon rodzica z sanitariatami i pomieszczeniem dla matki z dzieckiem.

Zakres rzeczowy projektu dotyczy przywrócenia ładu i porządku w przestrzeni miejskiej pl. Dr Edwarda Łuczowskiego oraz parku miejskiego przy ul. Lubelskiej. W ramach prac inwestycyjnych prowadzone będą roboty budowlane ziemne dotyczące wymiany urządzeń przyłączy wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych i ciepłowniczych. Wymiana urządzeń jest niezbędna do osiągnięcia założonych w projekcie rezultatów. Podziemna infrastruktura techniczna stanowi niezbędny element odprowadzenia i doprowadzenia mediów do obiektów kubaturowych objętych projektem, tj. przebudowany budynek wyjścia z podziemi kredowych wraz z utworzonym miejscem integracji międzypokoleniowej senior cafe oraz budowa pawilonu rodzica z sanitariatami i pomieszczeniem dla matki z dzieckiem. Bez przyłączy nie będzie możliwe użytkowanie budynku.

Wysokość nakładów na zewnętrzną infrastrukturę techniczną rozumianą jako przewody lub urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe i telekomunikacyjne oraz infrastrukturę z zakresu gospodarki odpadami zlokalizowanymi poza obrębem budynków nie przekroczy 25% kosztów kwalifikowanych projektu.

Ostateczna wartość nakładów na infrastrukturę techniczną objętą limitami będzie wyodrębniona z pozycji budżetowych części C2: Roboty budowlane (Przebudowa pl. Dr E. Łuczowskiego w Chełmie, remont wejścia do podziemi oraz przebudowa budynku i zabezpieczenie podziemi) oraz Roboty budowlane (Przebudowa Parku Miejskiego w Chełmie przy ul. Lubelskiej) po zakończeniu prac kosztorysowo-dokumentacyjnych oraz na etapie opracowywania Studium Wykonalności.

W projekcie nie będą prowadzone inwestycje w zakresie dróg lokalnych. Natomiast wystąpią roboty budowlane związane z budową ciągów jezdno-piesznych w rewitalizowanym parku miejskim przy ul. Lubelskiej.

Realizacja powyższego zakresu rzeczowego projektu pozwoli na osiągnięcie takich wskaźników produktu jak:

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - szt. 5 (2 szt. Wyjście i wejście do podziemi, 1 szt. - usunięcie barier architektonicznych na pl. dr. E. Łuczowskiego, 1 szt. - usunięcie barier architektonicznych wejścia do Parku przy ul. Lubelskiej, 1 szt. - pawilon rodzica)

Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – liczba obiektów będzie określona na etapie opracowania studium wykonalności.

Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39) -m2 124,6 (pawilon rodzica oraz budynki wejścia i wyjścia z podziemi kredowych)

Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38) - m2 58500 (otwarta przestrzeń pl. dr. E. Łuczowskiego 1000 m2 i otwarta przestrzeń parku 57500 m2)

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - ha 7,6500 (7,5 ha park oraz 0,15 ha plac)

Dokładna wartość wskaźników zostanie określona na etapie opracowywania Studium Wykonalności projektu. Całkowita wartość projektu: 16 680 792,92 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR 11 579 828,43 zł.

Projekt będzie realizowany w okresie: III kw. 2019 r. - II kw. 2023 r. (datą początkową realizacji projektu przyjęto datę podpisania umowy na opracowanie projektu technicznego).

### **Rewitalizacja budynku po byłej kaplicy przy ul. Św. Mikołaja w Chełmie wraz z zagospodarowaniem terenu.**

Miasto Chełm w grudniu 2019 r. złożyło wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Rewitalizacja budynku po byłej kaplicy przy ul. Św. Mikołaja w Chełmie wraz z zagospodarowaniem terenu”. Projekt został złożony w odpowiedzi na konkurs naboru wniosków działania 7.1 Infrastruktura kultury Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

W ramach projektu wykonane będą prace związane z izolacją ścian fundamentowych wraz z pracami mykologicznymi, naprawa pęknięć murów i nadproży, wykonanie renowacji tynków zewnętrznych, montaż stolarki okiennej antywłamaniowej, wymiana utwardzenia ciągu pieszego przebiegającego przed budynkiem Kaplicy.

Całkowita wartość projektu: 3 045 759,35 zł, w tym dofinansowanie ze środków EFRR 2 120 687,34 zł.

Projekt będzie realizowany w okresie: 1 stycznia 2020 r. – 30 września 2022 r.

### **Blżej rodziny**

Głównym celem projektu jest wsparcie 350 rodzin z dziećmi, w tym w zakresie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Podniesienie kompetencji zawodowych i utrzymanie wysokiego poziomu usług asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej 6 os. z terenu miasta Chełm w okresie od 07.2018 do 06.2022.

Podmioty odpowiedzialne za realizację i partnerzy w realizacji przedsięwzięcia: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miasto Chełm. Lokalizacja projektu - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie – Świetlica Środowiskowa ul. Kopernika 25a i 25b.

Całkowita wartość projektu: 2 121 684,45 zł, w tym wkład własny (niepieniężny): 195 922 zł  
Wydatki poniesione w 2019 roku to 369 717,18 zł.

Przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2018-2022.

### **Program Wieloletni Senior+Moduł II**

Celem głównym programu jest poprawa jakości życia seniorów w wieku 60+ z terenu miasta Chełm. Pozyskane środki przeznaczone są na funkcjonowanie i utrzymanie Dziennego Domu Senior+. Lokalizacja projektu - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie – Dzienny Dom-Senior+, ul. Ogrodowa 36. Podmioty odpowiedzialne za realizację i partnerzy w realizacji przedsięwzięcia - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miasto Chełm.

Całkowita wartość projektu: 314 180,41 zł w tym wkład własny: 240 471,00 zł

Dofinansowanie: 73 709,41.

Projekt był realizowany w 2019 roku.

## ***W ramach projektów uzupełniających realizowano:***

### **Budowa niskoemisyjnego systemu transportu w Chełmskim Obszarze Funkcjonalnym**

Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji na lata 2017 - 2021. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana z Zarządem Województwa Lubelskiego 19 kwietnia 2018 roku zaś aneks do ww. umowy 29 sierpnia 2019 roku. Projekt realizowany jest w ramach Strategicznych Inwestycji Terytorialnych Miasta Chełm, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej 5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.4 Transport niskoemisyjny Wartość całkowita projektu wynosi 16 636 337,50 zł w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej 11 944 547,15 zł (76,32 % kosztów kwalifikowalnych). Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gminą Chełm i Gminą Kamień. Celem głównym projektu jest ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko w obszarze Miasta Chełm i subregionu poprzez ograniczenie emisji CO<sub>2</sub> pojazdów drogowych, stworzenie efektywnego systemu zrównoważonej mobilności, rozwój niezbędnej infrastruktury w zakresie systemu rowerów miejskich, tworzenie nowego systemu transportowego, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników komunikacji miejskiej, budowę ścieżek rowerowych, ciągów pieszych i pieszo-rowerowych na terenie Chełmskiego Obszaru Funkcjonalnego. W 2019 roku podpisano aneks do umowy o dofinansowanie i wykonano aktualizację kosztorysów inwestorskich po czym ogłoszono przetarg na budowę ścieżki rowerowej i chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej 844. W celu pozyskania wiedzy i informacji niezbędnych do przygotowania szczegółowego opisu ww. przedmiotu zamówienia przeprowadzono dialog techniczny w formie spotkania ogólnego, w którym uczestniczyły 3 podmioty. Pozyskana wiedza w tym zakresie wykorzystana zostanie przy przygotowaniu następnego postępowania przetargowego planowanego do uruchomienia w 2020 roku. W ramach ww. przedsięwzięcia planowany jest również zakup 3 autobusów niskoemisyjnych. Obecnie trwają prace związane z przygotowaniem postępowania przetargowego planowanego do uruchomienia w 2020 roku na przedmiotową dostawę.

### **Poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych znajdujących się w zasobach Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Chełmie na terenie Osiedli XXX-lecia i Słoneczne.**

Rodzaj prac wykonywanych w zakresie poprawy efektywności energetycznej zaplanowanych w ramach realizacji projektu:

- wymiana stolarki okiennej, wymiana stolarki drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych budynku wraz z robotami towarzyszącymi, docieplenie stropodachów, docieplenie stropów piwnic,
- izolacja termiczna instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, regulacja instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- montaż energooszczędnego oświetlenia,



- częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne /OZE/,
- podłączenie dodatkowego, nowego źródła czynnika cieplnego z OZE do nowo wybudowanego węzła kompaktowego i/lub do istniejącego węzła kompaktowego,
- montaż /budowa/ kompaktowych węzłów cieplnych na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w miejsce obecnie funkcjonujących wymiennikowni grupowych powodujących straty na przesył ciepłej wody użytkowej
- wdrożenie systemu zarządzania energią, tj. wykonanie automatyki kontrolno-sterującej wraz z systemem zdalnego monitoringu
- montaż podzielników kosztów na cele centralnego ogrzewania.

Roboty budowlane wykonane w 2019 r.

W ramach projektu na dzień 31.12.2019 r. Chełmska Spółdzielnia Mieszkaniowa wykonała m.in.:

- docieplenie ścian zewnętrznych wraz z robotami towarzyszącymi, docieplenie stropodachów, docieplenie stropów piwnic i wymianę oświetlenia na LED na kwotę ogółem 4.815.279,92 zł brutto, na ośmiu budynkach: Al. Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego 13, 15, 17, Nowy Świat 5, 7, Szymanowskiego 13, 15, 17;
- regulację podpionową instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej na kwotę ogółem 1.119.801,14 zł brutto, na osiemnastu budynkach: ul. B. Wirskiego 16, 18, 20, 22, M. Karłowicza 4, 6, 8, K. Szymanowskiego 11, 13, 15, Al. Żołnierzy I AWP 13, 15, 17, Nowy Świat 5, 7, 10, Gen. St. Grota Roweckiego 4, Powstańców Warszawy 5;
- kompaktowe węzły cieplne na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej na kwotę ogółem 260.789,47 zł brutto, na sześciu budynkach: Al. Żołnierzy I AWP 13, 15, 17, ul. K. Szymanowskiego 11, 13, 15;
- instalacje solarne na kwotę ogółem 2.092.186,43 zł brutto, na 13 budynkach: ul. Powstańców Warszawy 5, Nowy Świat 5, 7, B. Wirskiego 16, 18, 20, 22, ul. M. Karłowicza 4, 6, 8, K. Szymanowskiego 11, 13, 15.

Na realizację prac termomodernizacyjnych oraz pozostałych robót budowlanych i usług w ramach projektu w 2019 r. została wydatkowana kwota ogółem w wysokości 8.479.816,23 zł brutto. W 2019 r. Spółdzielnia otrzymała refundację kosztów w wysokości 2.094.839,53 zł.

Całkowita wartość projektu zgodnie z umową wynosi 18.637.163,11 zł, w tym:

- całkowite wydatki kwalifikowalne: 15.173.369,45
  - wkład własny: 6.736.363,16 zł
  - wkład Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 8.437.006,29 zł
- Okres realizacji projektu: od dnia 03.04.2017 r. do dnia 30.09.2020 r.

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

*Jakub Banaszek*  
Jakub Banaszek

Dyrektor Departamentu  
*Radosław Wnuk*  
inż. Radosław Wnuk

